

Szentpáli-Gavallér Pál:

Az önálló magyar külügyminisztérium létrehozása, szabályozásának és szervezete kialakulásának kezdetei

A Magyarország számára vereséggel végződött I. világháború óta eltelt több mint egy évszázad kezdeti évei során viharos körülmények közepette létrejött az önálló magyar külügyminisztérium (a továbbiakban: külügyminisztérium). A külügyminisztérium alapítása speciális körülmények között történt, erre tekintettel vázlatosan bemutatásra kerül az új szerv és annak változása a – száz éve bekövetkezett – Trianont követő Bethlen-korszakban.

A fentiek fényében a történelmi-szabályozási előzmények keretén túl – optimális terjedelemre törekedve – tematikus jelleggel vázolásra kerül a külügyminisztérium szervezeti felépítése és annak fejlődése. Ehhez kapcsolódóan szintén kitér a tanulmány a külügyi igazgatás általános körülményeire és szervezeti kereteire.

Mindennek során – a rendelkezésre álló és fellelhető szabályozási, szakirodalmi és egyéb források tükrében – a szerző hangsúlyt fektet a szabályozási háttér bemutatására. További sarokpontja a tanulmánynak az eseményeket, körülményeket és a szabályozást meghatározó történelmi háttér bemutatása.

A vesztes nagy háborút követően megcsonkított hazánknak szembe kellett néznie a külpolitikáját beárnyékoló és nagyrészt ellenséges szomszédsági viszonyrendszer hatásaival és következményeivel. E vonatkozásban kiemelt szerepet kapott a kisantant, míg a szomszéd államok közül egyetlen baráti államként szerepelt a korábbi szövetséges állam: Ausztria.

A jövő szempontjából meghatározó kérdés lehet, hogy vajon feloldhatóak-e a kialakult történelmi ellentétek...? (Lásd a cikket részletesen...)